



ศาลพิพากษาตามยอมแล้วลูกหนี้ผิดนัด การบังคับคดีนั้นจะเริ่มนับแต่วันผิดนัดหนี้ใด

การทำสัญญาประนีประนอมยอมความและขอให้ศาลพิพากษาตามยอมนั้นมีได้หลายรูปแบบ และจะเห็นได้ว่าหนี้แต่ละอย่างอาจมีกำหนดเวลาชำระหนี้ที่แตกต่างกัน เช่น การกำหนดให้ชำระหนี้ทั้งหมด นับแต่วันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่เรามักจะคุ้นเคยหรือได้ยินบ่อย ๆ ในคำพิพากษาตามยอมที่ให้กำหนด ระยะเวลาการชำระหนี้เป็นงวด ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเจ้าหนี้จะมีคำพิพากษาตามยอมแล้วก็อย่างนั้นนอนใจ ว่าลูกหนี้จะไม่ผิดนัดชำระหนี้ นั่นอีก ต่อมาปรากฏว่าลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาตามยอมนั้น เจ้าหนี้ อยากรู้ว่าสามารถบังคับคดีได้ทันที แต่ระยะเวลาการบังคับคดีเริ่มนับแต่เมื่อใดนั้น ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง กำหนดไว้ว่า “ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดให้ชำระหนี้เป็นงวด เป็นรายเดือน หรือเป็นรายปี หรือกำหนดใช้ชำระหนี้เป็นอย่างใดในอนาคต ให้นับระยะเวลาเป็นสิบปี ตามวรรคหนึ่งตั้งแต่วันที่หนี้ตามคำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นอาจบังคับชำระได้ ”

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๘/๒๕๖๕ จำเลยกู้เงินจากโจทก์แล้วไม่ชำระหนี้ตามกำหนด โจทก์จึงได้ฟ้องจำเลยต่อศาลขอให้บังคับชำระหนี้จำนวน ๕ ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ระหว่างการพิจารณาของศาล โจทก์และจำเลยตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยจำเลยตกลงจะชำระหนี้ทั้งหมดโดยแบ่งเป็น ๑๒ งวด งวดละไม่น้อยกว่า ๔๕๐,๐๐๐ บาท เริ่มชำระงวดแรกในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แต่จะชำระค่าธรรมเนียม ส่วนที่ศาลไม่สั่งคืนและค่าทนายความรวม ๕,๐๐๐ บาทภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ หากผิดนัดชำระหนี้ข้อใด ข้อหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมดและยอมให้บังคับคดีได้ทันที ศาลมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน โจทก์ได้ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเนื่องจากจำเลยไม่เคยชำระหนี้ตาม สัญญาประนีประนอมยอมความเลย ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ โจทก์ได้ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยขายทอดตลาด **จะเห็นว่า นอกจากการชำระหนี้เงินกู้แล้ว สัญญาดังกล่าวยังกำหนดให้จำเลย ต้องชำระหนี้ค่าธรรมเนียมส่วนที่ศาลไม่สั่งคืนและค่าทนายความจำนวน ๕,๐๐๐ บาท ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ หนี้ส่วนนี้แม้จะเป็นส่วนเล็กน้อยแต่ถือเป็นหนี้ประการหนึ่งตามสัญญาประนีประนอมยอมความ เมื่อสัญญา กำหนดไว้ว่าหากผิดนัดชำระหนี้ส่วนหนึ่งส่วนใดให้ถือว่าผิดนัดทั้งหมดและให้สิทธิบังคับคดีได้เต็มตามสัญญาทันที ผลของการที่จำเลยไม่ชำระหนี้ค่าธรรมเนียมส่วนที่ศาลไม่สั่งคืนและค่าทนายความจำนวน ๕,๐๐๐ บาท ตามกำหนดจึงทำให้หนี้ตามสัญญาดังกล่าวทั้งหมดกลายเป็นถึงกำหนดทันทีตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ ระยะเวลาบังคับคดีกำหนดเวลา ๑๐ ปี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง ย่อมเริ่มนับตั้งแต่วันที่โจทก์อาจขอ ดำเนินการบังคับคดีได้ ไม่ใช่ต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้หลักตามสัญญา เมื่อโจทก์ขอให้เจ้าพนักงาน บังคับคดียึดทรัพย์ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาที่จะบังคับคดีได้แล้ว**

ดังนั้น ระยะเวลาบังคับคดีจึงต้องเริ่มนับแต่หนี้ส่วนใดในสัญญาประนีประนอมยอมความถึงกำหนด ชำระก่อน แล้วสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะนำความรู้สาระดี ๆ มาฝากใหม่ พบกันฉบับหน้าค่ะ

นางสาวพิชญ์ลดา ขวัญดี นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน